

KALINA

2023/2024

číslo 2

„Jedlo zaháňa hlad, učenie hlúpost.“

Budha

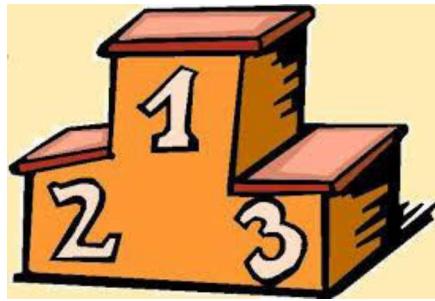

AHOJTE!

Vysnívané leto už nedočkavo klope na dvere a s ním aj druhé číslo nášho školského časopisu Kalina. Veríme, že si v ňom každý z Vás najde niečo, čo ho zaujme alebo pobaví. Prajeme Vám ničím nerušené a zábavné čítanie.

ŠKOLSKÉ NOVINKY

Naša tradičná súťaž **NAJTRIEDA** nás sprevádzala aj počas tohto celého školského roka. Absolvovali ste množstvo súťaží a akcií, do ktorých sa väčšina z vás zapájala s radosťou a s nadšením. V tabuľkách vidíte **takmer konečné poradie** jednotlivých tried na 1. aj na 2. stupni. Všetkým triedam dăkujeme za aktívnu celoročnú účasť a špeciálne blahoželáme triedam na najvyšších stupienkoch.

NAJTRIEDA 2023/2024																
2. stupeň																
2023	UC	Pythagorov crossfit	Jesenná výzdoba	Stolný tenis	Vianočná výzdoba	Projekt	Vianočné koŕiuľko	Priemer 1. polrok	Tematické piatky	Jarná výzdoba	Dňa bez mobilov	Brigáda	Nohejbal	Priebežné poradie		
/	body	Body	body	body	body	body	body	body	body	body	body	body	body	body		
2024	Najtrieda 2024	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	bodystupnie	poradie
5.A	2	2	6	5	4	7	2	9	7	6	0	4	6	60	9.	
5.B	3	4	5	6	3	9	8	10	10	8	0	4	8	78	5.	
6.A	6	10	7	5	7	9	4	8	8	8	2	4	6	84	4.	
6.B	5	7	3	6	2	9	3	4	5	0	0	4	6	54	10.	
7.A	4	8	5	7	5	8	1	7	3	7	2	0	10	67	7.	
7.B	9	5	10	9	10	10	5	3	7	10	2	4	6	90	1.	
8.A	7	6	7	6	7	8	7	5	4	6	2	4	6	75	6.	
8.B	7	1	2	8	6	7	10	1	4	5	0	4	6	61	8.	
9.A	10	9	9	5	8	10	6	6	9	7	2	0	7	88	2.	
9.B	8	3	8	10	9	8	9	2	6	9	0	4	9	85	3.	

NAJTRIEDA 2023/2024													
1. stupeň													
2023	Pythagorov crossfit	Jesenná výzdoba	Vianočná výzdoba	Projekt	Priemer 1. polrok	Tematické piatky	Jarná výzdoba	Brigáda	Tipovalka	Vybíjaná	Priebežné poradie		
/	Body	body	body	body	body	body	body	body	body	body			
2024	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	Najtrieda 23/24	bodystupnie	poradie	
1.A	10	7	7	8	11	7	8	4	0	3	65	2.	
1.B	7	8	9	10	10	8	10	4	0	2	68	1.	
2.A	4	5	2	6	10	1	5	4	0	1	38	9.	
2.B	6	9	8	10	3	10	7	4	0	1	58	4.	
2.C	9	6	4	9	8	9	7	4	0	4	60	3.	
3.A	9	2	3	7	7	3	1	0	0	5	35	10.	
3.B	5	9	10	10	7	2	8	4	0	3	58	4.	
3.C	11	0	1	10	9	6	3	0	0	0	40	8.	
4.A	9	10	5	9	4	4	9	0	0	0	50	6.	
4.B	5	4	6	10	6	10	4	4	1	4	54	5.	
4.C	8	3	1	9	5	5	6	4	0	2	43	7.	

PAMIATKY UNESCO NA SLOVENSKU

Ahojte, kamaráti!

Nedávno sme sa na hodinách vlastivedy venovali veľmi zaujímavej téme – pamiatkam UNESCO na Slovensku. Možno sa pýtate, čo to vlastne UNESCO je. Je to skratka pre Organizáciu Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru. Táto organizácia sa stará o to, aby niektoré výnimočné miesta na svete boli chránené a zachované pre budúce generácie. A viete čo? Aj na Slovensku máme takéto poklady!

Naše skvosty

1. Banská Štiavnica

Táto malebná banícka obec je jedným z najstarších miest na Slovensku. Jej historické centrum a okolie sú plné nádherných starobylých budov, ktoré nám pripomínajú bohatú históriu tŕažby zlata a striebra.

2. Spišský hrad

Spišský hrad je jedným z najväčších hradných komplexov v Európe. Nachádza sa na vrchole kopca a z jeho múrov je nádherný výhľad na okolitú krajinu. Keď sa prejdete po jeho chodbách, môžete si predstaviť, ako tu kedysi žili rytieri a princezné.

3. Vlkolíneč

Vlkolíneč je unikátna dedinka, ktorá si zachovala svoj tradičný vzhľad. Domy sú tu postavené z dreva a sú pokryté šindľovými strechami. Je to ako cesta do minulosti, kde môžete vidieť, ako žili naši predkovia.

4. Drevené kostolíky na východnom Slovensku

Na Slovensku máme aj krásne drevené kostolíky, ktoré sú zapísané do zoznamu UNESCO. Tieto chrámy sú majstrovským dielom našich predkov a každý z nich je jedinečný. Nájdete ich napríklad v obciach Hervartov a Ladomirová.

Je dôležité tieto pamiatky poznať, pretože nám pomáhajú pochopiť našu história a kultúru. Sú to miesta, kde môžeme vidieť, ako žili ľudia pred mnohými rokmi. Chránením týchto pamiatok sa staráme o to, aby aj naši potomkovia mohli obdivovať krásu a bohatstvo našej krajiny.

[Deti, čo vás najviac zaujalo?](#)

Na hodinách nás najviac zaujalo, ako sú tieto pamiatky krásne a aké príbehy sa za nimi skrývajú. Mnohí z nás už plánujú výlet do Banskej Štiavnice alebo na Spišský hrad s rodičmi, aby si tieto miesta pozreli na vlastné oči.

Tak čo, kamaráti, pridáte sa k nám na výlet za pokladmi Slovenska? Tešíme sa na ďalšie hodiny, kde sa dozvieme ešte viac o našej krásnej krajine!

Vaša 4. trieda

ZAUJÍMAVOSTI O DELFÍNOCH

Vedci zistovali, prečo delfíny plávajú pred loďami. Je možné, že ste toho boli svedkami počas nejakej dovolenky, a ak aj nie, pravdepodobne ste to už videli vo filmoch alebo v prírodopisných dokumentoch. Je zrejmé, že to robia zámerne. Ale prečo je to vlastne tak?

Nie je to žiadna novinka a delfíny si plavby pred loďami „užívajú“ už dlhé stáročia. Ako píše **Encyclopaedia of Marine Mammals**, tento jav opisovali už aj dávni Gréci. Ide najmä o delfíny skákové (*Tursiops truncatus*), ktoré sú najbežnejším druhom delfínov, ktoré možno pozorovať aj pri rôznych turistických atrakciách. Štúdia z roku 2009 zaznamenala až 201 skupín delfínov a autori pri ich dôkladnom pozorovaní zistili, že plavba pred loďou by mohla súvisieť so znižovaním energetického výdaju na plávanie, hoci aj samotní vedci si myslia, že to nebude jediný dôvod. Predpokladajú, že najpravdepodobnejším prvkom tohto správania je hra. Správanie delfínov ovplyvňuje tiež typ a aktivita plavidla, a tiež stav motora.

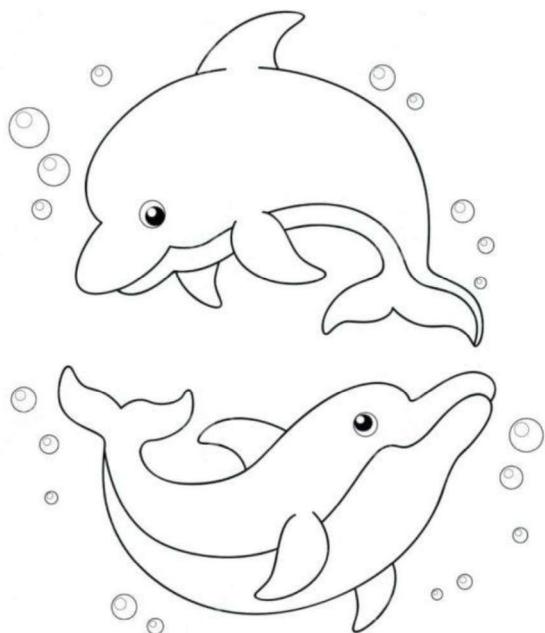
Iná štúdia, tentoraz z roku 2014, zistila, že aj samotná oblasť môže toto správanie delfínov ovplyvňovať, pričom autori predpokladajú, že to delfíny robia kvôli stratégii hľadania potravy v oblastiach s väčším počtom rýb. Aj tu ale autori navrhovali, že môže ísť aj o formu hry.

Mimochodom, delfíny takéto niečo nerobia iba pred loďami, ale aj pred žralokmi obrovskými, uvádza ďalšia štúdia. Aj tu sa uvažuje nad stratégou lepšieho lovu, no opäť sa odvolávajú aj na prvok hry.

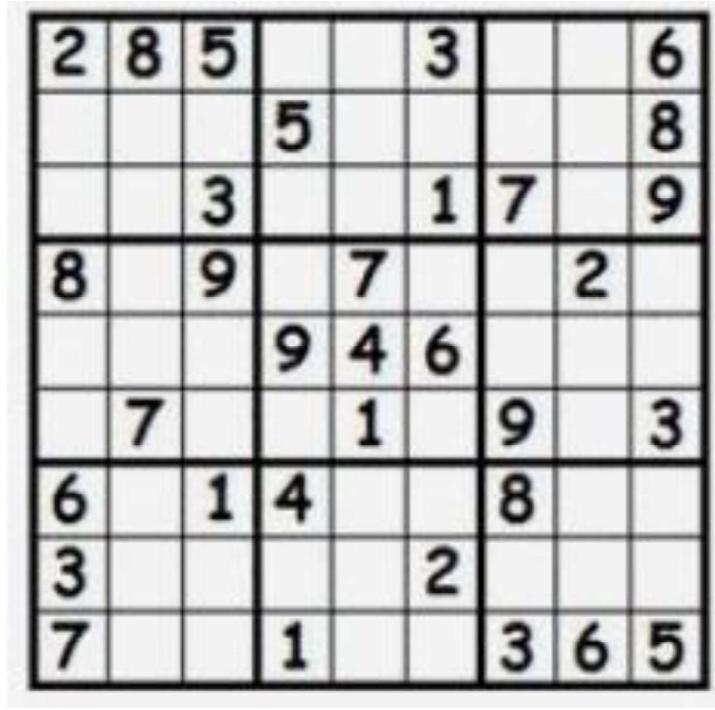
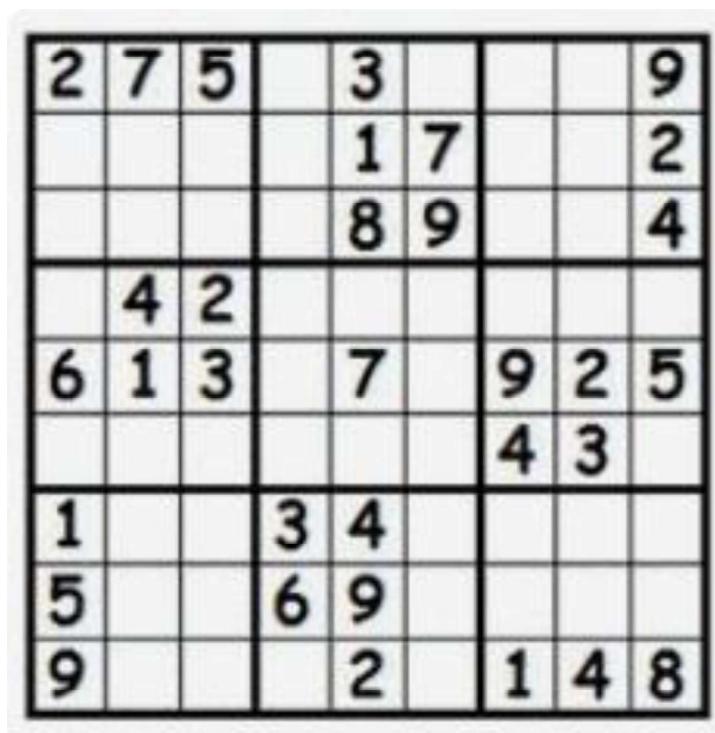
Čo z toho všetkého teda vyplýva? Všetky tieto štúdie teda hovoria, že delfíny môžu mať prospech z hľadania potravy, ale plávanie pred loďou im môže poskytovať aj šetrenie energie pri presunoch. Správanie delfínov ovplyvňuje tiež typ, aktivita plavidla a stav motora. **Najpravdepodobnejší záver je taký, že tieto morské cicavce sú mimoriadne inteligentné, spoločenské a najmä zvedavé zvieratá, a to, že by plávali pred loďami len kvôli zábave, je veľmi pravdepodobné.**

Tu máš možnosť si tieto hravé a inteligentné zvieratá vyfarbiť podľa svojich predstáv.

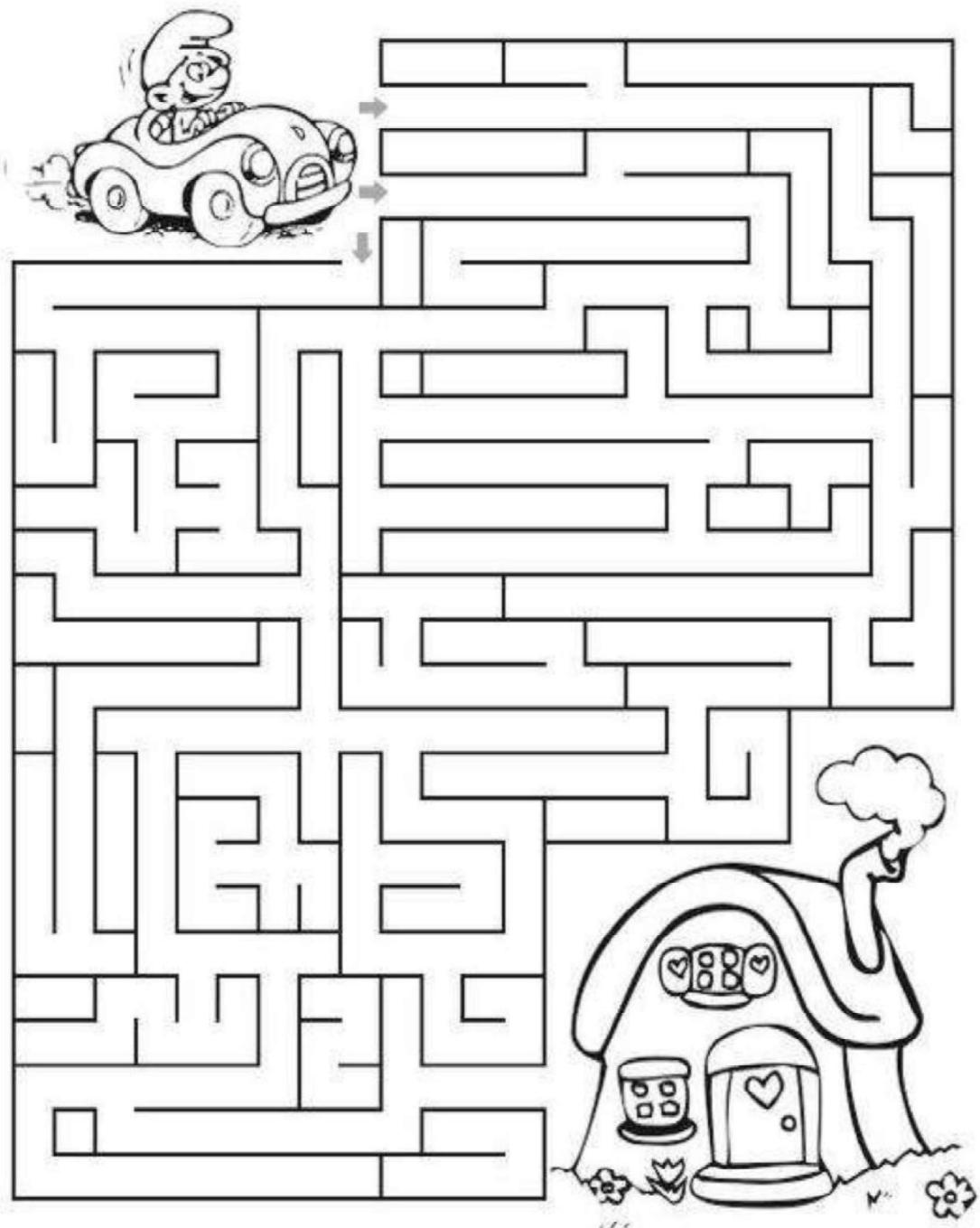
NIEČO PRE NAJMENŠÍCH

Podľa si opäť vyskúšať niečo pre múdre hlavičky. Ak máš rád / rada sudoku a vieš ho riešiť, teraz je ten správny čas.

BLUDISKO

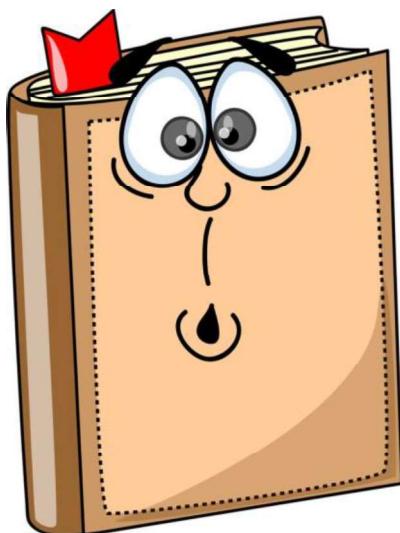
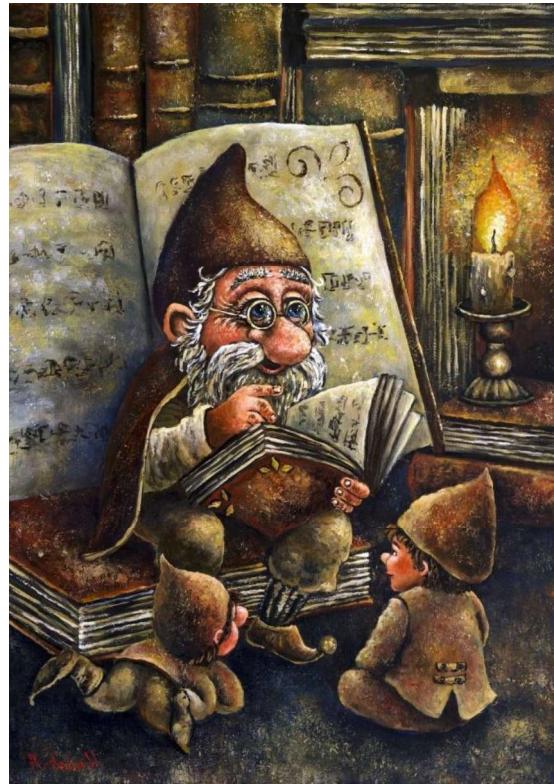
Šmolko je trochu domotaný a počas svojich výletov zablúdil. Pomôž mu nájsť správnu cestu domov, určite sa poteší.

RODIČIA ČÍTAJÚ DEŤOM

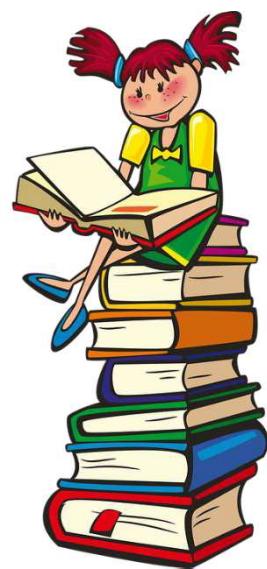
Mesiac marec je okrem príchodu jari spojený aj s knihami. Tie nás sprevádzajú už odmalička. Každý z nás už určite prečítał niekoľko kníh. Sú pre nás zdrojom poznania, oddychu, ale aj nápadov a inšpirácie do života.

História marca ako mesiaca knihy siaha do nie príliš dávnej minulosti. Marec bol vyhlásený ako mesiac knihy v roku 1955 na počesť významného slovenského buditeľa Mateja Hrebendu. Tento spisovateľ sa narodil, a aj zomrel v marci a už od narodenia pociťoval lásku ku knihám. Trápili ho však problémy so zrakom, a tak po nociach, kedy už vôbec nevidel a nemohol čítať, chodil po susedných domoch a prosil ľudí, aby mu čítali.

Mesiac knihy si každoročne pripomíname aj v našej škole. Po jarných prázdninách sme sa v jednotlivých oddeleniach ŠKD venovali čítaniu kníh a aktivitám, ktoré súviseli s knihami – vyrábali sme záložky do knihy, kreslili sme oblúbenú literárnu postavu, rozprávali sme sa o oblúbených knihách.

Do čítania kníh sme zapojili aj rodičov. Ochotné mamičky našich žiakov prišli do školy, aby našim deťom prečítali príbehy podľa vlastného výberu.

DEŇ BEZ MOBILOV

Žijeme v rýchlej a **digitálnej** dobe. Tá nás nielen spája s našimi blízkymi a kamarátmi prostredníctvom sociálnych sietí, ale nás aj rozdeľuje. Takmer každý z nás **dennodenne** používa mobil. Sme **online** takmer stále...

Aj tento školský rok sme si pripomenuli **Svetový deň bez mobilu**, ktorý sa oslavuje **6. februára**. Vznikol na podnet francúzskeho spisovateľa **Phila Marsoa**, ktorý v roku 2001 ako prvý napísal knihu o mobile. Cieľom autora bolo, aby sa čitatelia zamysleli nad skutočnými hodnotami a na chvíľu sa „prepli“ do režimu „**offline**“.

Žiaci 6.A triedy sa rozhodli, že takýto deň by prijali 1x do týždňa. Spoločne sa dohodli, že ich dňom bez mobilu bude štvrtok. Po dobu **štyroch mesiacov** žiaci poctivo odovzdávali mobily do škatule. Prečítajte si, aké výsledky to prinieslo. Veríme, že ďalší školský rok bude takýto deň **inšpiráciou** aj pre iné triedy. ☺

„Bolo to super,
mohlo by to tak
byť stále.“

„Konečne sme sa
viac medzi sebou
rozprávali.“

„Mali sme čas
pripraviť si cez
prestávku veci.“

„Viac som sa
zaujímal
o spolužiakov.“

„Ja som nikdy nemal
v škole mobil. Konečne
som sa necítil byť
sám.“

ZASMEJME SA SPOLOČNE

Učiteľka dá Jankovi poznámku: „Váš syn nič nevie.“

Otec dopíše: „Preto chodí do školy...“

„Janko, a z čoho si dostał tú päťku?“, pýta sa otec.

„To kvôli Hviezdoslavovi.“

„Tak sa s ním prestaneš kamarátiť!“

Otec: „Čo ste sa dnes učili?“

Syn: „Na chémii sme sa učili ako vyrobiť výbušninu.“

Otec: „A čo budete robiť zajtra v škole?“

Syn: „V akej škole?“

Príde Popoluška domov zo školy a otec sa jej pýta:

„Čo ste dnes preberali v škole?“

„Šošovicu a hrach.“

„Tomáš, kde je tvoje vysvedčenie?“, pýta sa mama.

„Požičal som ho Oskarovi. Chce postrašiť rodičov.“

Učiteľ sa pýta
Móricka: „Keby si mal sedem cukríkov a ja by som t'a o dva poprosil, kol'ko by ti ich ostalo?“
„Sedem!“

NOC S ANDERSENOUM

V našej škole sa uskutočnilo podujatie Noc s Andersenom, ktoré je určené na podporu čítania. Organizuje sa pri príležitosti výročia narodenia dánskeho rozprávkara Hansa Christiana Andersena. V rámci tohto podujatia sa naša škola zapojila aj do projektu „Čítajme si“. Počas tohto podujatia strávili niektorí žiaci na 1. stupni noc v škole. Čakal na nich pestrý program plný čítania, zábavy, prekvapení, dobrodružstiev a súťaží.

Poniektoří si iste pomyslíte, že školské akcie sú nuda. To ale nie je pravda. Lebo táto škola je úplne naj... Ked' som sem prišiel prvýkrát, do 3.B, bolo to celkom dobré. A jedného dňa bola taká akcia. Pomyšlite si, aká? Bola to Noc s Andersenom. Išiel som tam nie príliš presvedčený, že to bude dobré. Ale bola tam celkom „sranda“. Porozprávam vám o tom.

Do školy sme prišli o siedmej večer. Najprv bolo super. V triede sme čítali rozprávku od Andersena Cínový vojačik. Urobili sme k nej aj niekoľko úloh, riešili sme, kreslili sme a nakoniec lepili. Potom pani učiteľka na chvíľku odbehla. A my sme si zatiaľ rozprávali strašidelné príbehy o „krvákoch“, odtrhnutých rukách a hlavách. A potom nasledovalo to najlepšie – vankúšová bitka! Bavilo nás to. Skrývali sme sa do „spacákov“ a odtiaľ som aj ja pozoroval dianie. Potom prišla učiteľka a čítala nám tú najlepšiu knihu. Záhada zajakavého papagája zo série Traja pátrači. Ked' dočítala, išli sme všetci späť. A všetci sme rýchlo zaspali.

Ráno sme si robili žarty z tých, čo prišli do školy, že táto miestnosť je len pre tých, ktorí tu dnes spali. Nakoniec sme ich všetkých pustili dnu a pokračovali sme normálnym učením.

Ondrej Tréfa, 3.B

KRESLÍME, TVORÍME...

Čo pre Teba znamená slovenský jazyk a literatúra? Žiaci 2. stupňa sa spolu s paní učiteľkou zamýšľali, ako by tento predmet stvárnili, aké aktivity by vymysleli, ak by sa stali učiteľmi, či dokonca si skúsili stať sa spisovateľmi. Predstavujeme vám zopár nápadov našich piatakov.

Mia Jurištová, 5.B

Hra Posledné písmená (námet)

1. Hráči si sadnú do kruhu s loptičkou. Hráč, ktorý má loptu, vymyslí slovo. Potom loptičku hodí inému hráčovi.
2. Hráč povie napr. „auto“. Ďalší hráč musí povedať slovo, ktoré sa začína na posledné dve písmená, napr. „Tomáš“.
3. Hra sa skončí až vtedy, kým neostane posledný hráč.

Dominik Horváth, Tomáš Laluch, Ondrej Murín, 5.B

NEBEZPEČNÉ VAPOVANIE!

Mnohí ľudia s cieľom urobiť niečo lepšie pre svoj organizmus, upúšťajú od klasických cigaret a prechádzajú na rôzne alternatívy. Jednou z nich je aj vapovanie pomocou elektronickej cigarety. Žiaľ, tento zlozvyk je čoraz viac populárnejší u tínedžerov. Nová štúdia ale ukazuje, že práve táto skupina užívateľov tak vystavuje svoje telá potenciálne toxickým kovom.

Spomínaná štúdia publikovaná v časopise Tobacco Control realizovaná vedcami z univerzity v americkej Nebraske zistila, že tínedžeri vo veku 13 až 17 rokov, ktorí pravidelne vapujú, majú vo svojom tele, resp. v moči o 30 percent viac olova a dvakrát viac uránu. Ďalej zistili, že tínedžeri, ktorí uprednostňovali sladké príchute v porovnaní napríklad s mentolovými či mätovými, mali biomarkery uránu v moči obzvlášť vysoké.

Vapovanie má množstvo ďalších nežiadúcich účinkov a vo svete pribúda množstvo úmrtí, ktoré s ním jednoznačne súvisia. K septembru tohto roka bolo v 33 krajinách nahlásených až 450 chorých, pričom ochorenia súvisia práve s vapovaním. Väčšina chorých sú **mladí ľudia vo veku od 18 do 25 rokov**, pričom do nemocníc ich prijali s podozrením na infekčné ochorenie pľúc, príznaky sa totiž ponášali na zápal pľúc. Pacienti trpeli bolesťami hrudníka, dychovou nedostatočnosťou, kašľom a zvračaním. Bližšie vyšetrovanie ukázalo, že každý z pacientov v posledných 90 dňoch vapoval, či už nikotínovú náplň alebo náplň s obsahom THC.

Úrad na kontrolu ochorení Centers for Disease Control vyzýva ľudí, aby vo vlastnom záujme čo najskôr s vapovaním skoncovali, riskovať vlastné zdravie sa totiž jednoznačne neoplatí!

Z HODÍN TECHNIKY...

Naši druhostupniari na hodinách techniky preukázali svoju tvorivosť, kreativitu a šikovné ruky a z bežných dostupných materiálov vytvorili takéto makety rôznych miest.

ŠKOLA V PRÍRODE – 1. STUPEŇ

V nádhernom a tichom horskom prostredí, v hoteli Magura, sa v dňoch 13. až 17. mája 2024 zúčastnili niektorí žiaci 1. stupňa dlho očakávanej Školy v prírode. Každý deň okrem učenia bol pre nich pripravený skvelý program. Dni utekali veľmi rýchlo. Žiaci si odniesli zo Školy v prírode nezabudnuteľné zážitky z čarokrásnej prírody našich veľhôr.

ŠVP očami našich žiakov ☺

Boli sme v letnej škole v prírode vo Vysokých Tatrách. Každý deň bola večierka a raz aj nočná hra. Chodili sme na túry. Vo štvrtok sme mali vyhodnotenie a super „disco“. Boli sme v Belianskej jaskyni a na Chodníku v korunách stromov, kde sme sa aj niečo nové dozvedeli. Opekali sme, kreslili sme maskotov ŠVP. Dokonca bola z toho aj súťaž.

Benjamín Štofko, 3.B

V máji sme boli v ŠVP. Cesta trvala šest hodín. Ked' sme dorazili, každý si zobrajal svoj kufor a išiel sa ubytovať do svojej izby. Aj sme sa vybalili. Po vybalení sme išli na túru do národného parku. Po návrate bola večera. Už sme sa tešili na večerný program. Ráno sme mali raňajky. Po vyučovaní sme súťažili, mali sme desaťboj. Večer bola súťaž v kreslení a opekačka. V stredu sme boli na výlete v „Bachledke“. Po obede sme mali „pokladovku“. Riešili sme tajničku a hľadali poklad. Vo štvrtok sme boli v Belianskej jaskyni. Večer sme mali vyhodnotenie, páarty s nanukom a diskotékou. A v piatok sme cestovali domov.

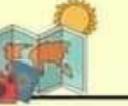
Alex Kir, 3.B

NALAĎME SA NA LETO ☺

PRÁZDNINOVÁ VÝZVA

Koľko poličok sa ti podarí počas prázdnín splniť?

Zbierať ovocie 	Spať pod stanom 	Ísi na zmrzlino 	Navštiviť zoo 	Prečítať knihu
Postaviť hrad z piesku 	Skákať cez švíhadlo 	Zažiť deň bez telefónu 	Jazdiť na bicykli 	Tancovať v daždi
Vyrobiť si domáci nanuk 	Hrať sa stolové hry 	Mať štipanec od komára 	Ísi na výlet 	Odrietť si koleno
Pozorovať hviezdy 	Hrať sa schovávačku 	Povozit sa na kolotoči 	Zaplávať si 	Naučiť sa hrať novú hru
Vyskúšať nové jedlo 	Spievati si pri ohníku 	Skákať na trampolíne 	Pobalíti si kufor 	Byť v lese

A je tu koniec. Nielen tohto čísla nášho časopisu, ale aj celého školského roku. Dúfame, že ste spokojní s výsledkami, ktoré už o pár dní dostanete v podobe vysvedčenia. A ak sa niečo nepodarilo, skúsite to vylepšiť v budúcom školskom roku.

Prajeme Vám všetkým krásne oddychové leto! Užívajte si čerstvý vzduch, slnko a teplo. Chod'te k vode, do prírody, navštívte hory, spoznajte nové miesta. Naučte sa nové veci, vyskúšajte netradičné športy. Odložte aspoň na chvíľu mobily či tablety a viac vnímajte svet okolo seba. :-)

